

Nyilatkozat az Emberek Közötti Testvériségről a Világbékéért és az Együttélésért

2019. február 4-én Ferenc pápa és az Ahmed Al-Azhar mecset főimámja, Ahmed Al-Tayeb világraszóló eseményen találkoztak az Egyesült Arab Emírségekben, Abu Dhabiban, hogy aláírják az Emberek Közötti Testvériségről szóló közös nyilatkozatot a világszerte megvalósítandó békéért. A két vallási méltóság testvéri barátságából született dokumentum a vallások közötti párbeszéd és együttműködés kultúrájának gyakorlását szorgalmazza. A nyilatkozat útmutatóul szolgál jövő nemzedékei számára a kölcsönös tisztelet kultúrájának megerősítéséhez. Arra a gondolatra épít, hogy mindannyian egy család tagjai vagyunk.

NYILATKOZAT A TESTVÉRISÉGRŐL A VILÁGBÉKE ÉS A BÉKÉS EGYÜTTÉLÉS ÉRDEKÉBEN

A hit megerősíti a hívőt abban, hogy a másikban testvért lásson, őt támogassa és szeresse. Isten megteremtette a világmindenséget az élőlényekkel és minden teremtmánnyel együtt, és irgalmasságának hála, minden embert: egyenlőnek. Az Istenhit a hívők számára az egymás iránti emberséget, testvéri szeretetet, a teremtett világmindenség védelmét és embertársaink, különösen a legszegényebbek és a leginkább rászorulókat támogatását jelenti.

Ez a legfőbb érték volt a többször megszervezett találkozók kiindulópontja, amelyek barátságos és testvéri hangulatban teltek, ahol megosztottuk egymással jelen világunk örömeit, aggodalmait és problémáit. Tettük ezt a tudományos és technikai fejlődés, a terápiás eredmények, a digitális korszak, a sajtó és a kommunikáció hatásainak ismeretében. Kitértünk továbbá a világ különböző részein szegénységben, konfliktusban és szenvedéssel teli megpróbáltatásban élő oly sok testvérünkről, akik a fegyverkezési verseny, a társadalmi igazságtalanság, a korrupció, az egyenlőtlenség, az erkölcsi hanyatlás, a terrorizmus, a megkülönböztetés, a szélsőséges és egyéb sajnálatos tényezők teremtette helyzet elszenvedői.

Testvéri és nyílt megbeszéléseink és a találkozóink mindenki számára a reményteli jövőbe vetett őszinte hitünket volt hivatott kifejezni, így született meg az Emberi Testvériségről Szóló Közös Nyilatkozat gondolata. A nyilatkozatot mélyen és alaposan végiggondolva dolgoztuk ki, jóra való

és szívből jövő közös törekvéseinket fogamazza meg az élhetőbb jövő reményében. Arra szólít fel mindenkit, aki hisz Istenben és az emberek testvériségében, hogy összefogással, közös erővel dolgozzon és jó példával járjon a jövő nemzedékei előtt. Tegyük ezt a kölcsönös tisztelet nevében és az isteni kegyelemnek hála, az emberek közötti testvéri szeretet nevében.

Tegyük ezt Isten nevében, aki minden embert jogokban, kötelességekben és méltóságban egyenlőnek teremtett, és aki arra szólított fel mindnyájunkat, hogy testvérekként éljünk együtt, hogy betöltsük a földet és megismerhessük a jóságot, a szeretetet és a békét;

- Tegyük ezt az emberi élet ártatlanságának védelmében (Isten megtiltotta az emberi élet kioltását) – hiszen Isten szerint, aki megöl egy embert, megöli az emberiséget. Viszont aki megment egy embert, megmenti a teljes emberiséget;
- Tegyük ezt a szegényekért, a nincstelenekért, a kirekesztettekért és a leginkább rászorulókéért – hiszen Isten megparancsolta, hogy segítsünk az elesetteknek. Mindenkitől, de különösen a gazdagoktól és a tehetősektől várja el Isten e kötelességet; az árvákért, az özvegyekért, a menekültekért és az otthonukból és hazájukból elűzöttekért; a háborúk, az üldöztetés és az igazságtalanság minden áldozatáért; a gyengék, a félelemben élők, a hadifoglyok és a kínzások elszenvetőiért, bárhol a világon, hátrányos megkülönböztetés nélkül;
- Azokért a közösségekért, akik elvesztették biztonságukat, békéjüket és az együttélés lehetőségét, a pusztítás, a szerencsétlenség és a háború áldozatai lettek;
- Az emberek közötti testvériség nevében, hiszen a testvériség minden embert körbeölel, egyesít és egyenlővé tesz;
- A testvériségért, amelyet a szélsőséges és megosztó politikák, a féktelen haszonszerzés kizsákmányoló struktúrái, vagy a férfiak és nők cselekedeteit és jövőjét manipuláló gyűlölködő ideológiák szakítanak szét;
- A szabadságért, amelyet Isten ajándékozott minden embernek, hiszen szabadnak teremtett minket;
- Az igazságosság és az irgalmasság nevében, hiszen ez jólétünk alapja és hitünk sarokköve, a világon bárhol élő jóakarató emberekért;
- Isten és a felsorolt értékek nevében Al-Azhar al-Sharif valamint a keleti és nyugati muszlimok, a katolikus egyház és a keleti és nyugati katolikusok közösen kijelentik, hogy

a párbeszéd kultúrájának gyakorlása az út, a kölcsönös együttműködés a hozzáállás, a kölcsönös megértés pedig a módszer és a mérce.

Mi, akik hiszünk Istenben, a vele való végső találkozásban és az Ő ítéletében, vallási és erkölcsi felelősségünk ismeretében, e dokumentum révén felszólítjuk a világ vezetőit, valamint a nemzetközi politika és a világgazdaság meghatározó vezetőit, hogy tőlük telhető mértékben tegyenek meg mindent a tolerancia és a békében való együttélés kultúrájának terjesztéséért; a lehető legsürgősebben lépjenek fel az ártatlan vérontás megállításáért, és vessenek véget a háborúknak, konfliktusoknak, a környezetpusztításnak, valamint a világ jelenlegi erkölcsi és kulturális hanyatlásának.

Felszólítjuk az értelmiségieket, filozófusokat, vallási vezetőket, művészeket, médiszakembereket és a kulturális szférában dolgozókat a világ minden részéről, hogy terjesszék a béke, az igazságosság, a jóság, a szépség, a testvériség és az együttélés értékeit, hangsúlyozzák és népszerűsítsék fontosságukat, és mindannyiunk üdvösségének segíthessék.

Ez a nyilatkozat a minket körülvevő valóság mélyreható elemzésén alapszik: mérlegeltük e világ sikereit és kudarcait, a szenvedést, a katasztrófákat és a csapásokat, és szilárdan hisz abban, hogy a modern világ válságainak legfőbb oka az érzéketlenné ridegült lelkiismeret, a vallási értékektől való eltávolodás, az eluralkodó individualizmus és materializmus, amely nem tesz mást, mint isteníti az emberi gyarlóságot, a világi és anyagi tulajdont a felsőbb és transzcendentális értékek helyett. Elismerjük a modern civilizáció tudományos, technológiai, az orvostudománybeli és ipari fejlődést, hiszen ez jólétet teremtett különösen a fejlett országokban, mégis, hangsúlyozni szeretnénk, hogy a nagyszerű és értéket hordozó történelmi előrelépésekkel egyidőben bekövetkezett a nemzetközi szintén is megmutatkozó erkölcsi romlás, a spirituális értékek és a felelősségvállalás gyengülése. Mindez hozzájárul a csalódottság, az elszigeteltség és a kétségbeesés általános érzéséhez, amely sokakat az ateista, agnosztikus vagy vallási szélsőségek örvényébe, vak és fanatikus szélsőségességbe, majd függőségbe és egyéni vagy kollektív önpusztításba sodor.

A történelem azt igazolja számunkra, hogy a vallási és nemzeti érzelmű szélsőségesség oka a tolerancia hiánya, és ennek következménye úgy keleten, mint nyugaton a "lokálisan vívott harmadik világháború". A világ számos részén, tragikus körülmények sodrában ezek a jelek fájdalmasan nyilvánvalóvá váltak, mint például olyan helyszíneken, ahol az áldozatok, az

özvegyek és árvák pontos száma ismeretlen. Látjuk azt is, hogy további régiókban is magas a harci készültség, feszültségek kirobbantásával újabb konfliktusok törhetnek ki, ez pedig fegyverek és lőszer felhalmozódásával jár. Történik mindez a bizonytalanság, a kiábrándultság, és a jövőtől való félelem jelenében, amelyet a rövidtávra kalibrált gazdasági érdekek vezérelnek. Azt is fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a súlyos politikai válságok oka a természeti erőforrások igazságos elosztásának hiánya, hiszen e javakból egy mérhetetlenül gazdag kisebbség részesül a földnek és lakosságának súlyos kárt okozva. A szegények, a nélkülözők és az elhunytak száma minden nap növekszik. A javak igazságos elosztásának hiánya katasztrofális válságokhoz vezet. E folyamatnak számos ország esett áldozatul a természeti erőforrások megőrzéséért találékonyan harcoló fiatal generáció kezdeményezései ellenére. Gyermek millió halnak meg a szegénység és éhezés miatt, nemzetközi szinten pedig csend honol.

Ebből az összefüggésből jól látható, hogy a család a társadalom legkisebb egysége, alapvető szerepe van a biztonság megteremtésében, mely elegendhetlen a gyermekek megszületéséhez, felneveléséhez, oktatásában való részvételéhez, szilárd erkölcsi nézetek elsajátításához. A család intézményének támadása, megvetése és kulcsszerepének kétségbe vonása korunk egyik legfenyegetőbb veszélye.

Hangsúlyozzuk továbbá, hogy fontos felébreszteni a vallási tudatot az új nemzedékben az alapos oktatás, az erkölcsi értékrend és a vallási tanítások betartása révén. Így tudunk szembeszállni az individualista, önző, ellentmondást rejtő tendenciákkal, és így tudjuk visszaszorítani a radikalizmus és elvakult szélsőségesség minden formáját és megnyilvánulását.

A vallások első és legfontosabb célja, hogy a hívek higgyenek Istenben, hogy tiszteljék Őt, és mindenki higgye, hogy a világegyetemet Istentől függ, aki annak irányítója. Hiszen Ő az, a mi Teremtőnk, aki isteni bölcsességével formált minket, és az élettel ajándékozott meg mindannyiunkat. Az élet ajándék, amelyet senkinek sincs joga elvenni, és senkinek sincs joga fenyegetéssel manipulálni a saját érdekeit szolgálva. Mindenkinek kötelessége megvédeni az élet ajándékát, az élet kezdetétől annak természetesen bekövetkező végéig. Ennek értelmében elítéljük mindazokat a tetteket, amelyek veszélyeztetik az életet: a népirtást, a terrorcselekményeket, az erőszakos kitelepítést, az emberkereskedelmet, az abortuszt és az eutanáziát. Hasonlóképpen elítéljük azokat a szakpolitikákat, amelyek ezeket a gyakorlatokat támogatják.

Továbbá határozottan kijelentjük, hogy a vallás nevében senki nem szíthat háborút, sem gyűlöletet ellenségeskedést vagy szélsőséges viselkedést, nem buzdíthat erőszakra, sem vérontásra. Sajnos, előfordul, hogy vallási tanítások eltérő értelmezése tragikus történésekhez vezet. Ilyenkor, politikai haszonszerzés céljából a vallási tanításokat egyes vallási csoportok sajátosan értelmezik, kihasználják a férfiak és nők szívében erősödő vallásos elköteleződést, hogy olyan tettekre bírják őket, amelyeknek semmi közük a vallás igaz értékeihez. Teszik mindezt politikai, gazdasági, világi és rövidtávú célok beteljesítése érdekében. Épp ezért felszólítunk minden érintettet, hogy a vallást ne használják gyűlöletkeltésre, erőszak, szélsőségesség és vak fanatizmus szítására, és tartózkodjanak attól, hogy Isten nevét gyilkosság, száműzetés, terrorizmus és elnyomás igazolására használják. Kérjük mindezt az Istenbe vetett közös hitünk alapján, hiszen az Isten nem azért teremtette az embereket, hogy egymást gyilkolják, hogy harcoljanak egymás ellen, vagy hogy kínozzák és megalázzák egymást. A Mindenható Istennek nincs szüksége arra, hogy bárki is megvédje Őt, és nem azt akarja, hogy az Ő nevét az emberek egymás ellen elkövetett terrorista akciók végrehajtására használják.

Ez a nyilatkozat összhangban van azokkal a korábbi nemzetközi nyilatkozatokkal, amelyek a vallások szerepének fontosságát hangsúlyozták a világbéke építésében. E nyilatkozat a következőket állítja:

- Szilárd meggyőződésünk, hogy a vallások hiteles tanításai arra szólítanak fel bennünket, hogy éljünk a békeben gyökerező kölcsönös megértésben, védjük meg a testvéri és a harmonikus együttélés értékeit, értékrendünkben bölcsességgel állítsuk vissza az őt megillető helyre az igazságosságot és az egymás iránti szeretetet. Élesszük fel a fiatalok vallási tudatát, hogy a jövő generációit megvédhessük az anyagi gondolkodás ártalmaitól, a féktelen kapzsiság és a közömbösség gyakorlásától, amely nem a törvény erején, hanem az erő törvényén alapul;
- Minden embernek joga van a szabadsághoz: minden embernek joga van a hite gyakorlásához, a gondolkodáshoz, a véleménynyilvánításhoz és a szabad cselekvéshez. Isten bölcs akarta szerint elismerjük el vallás, a bőrszín, a nem, a faj és a nyelv pluralizmusát és sokféleségét, amellyel az embereket teremtette. Az isteni bölcsesség a forrása a hit és a másság szabadságának. Ezért el kell utasítani, hogy az embereket egy bizonyos valláshoz vagy kultúrához való ragaszkodásra kényszerítsék, és az olyan kulturális szokások erőltetését is, amelyet nem fogadnak el;

- Az irgalmasságon alapuló igazságosság útját kell követni a méltóságteljes élet érdekében, a méltóságteljes élethez minden embernek joga van;
- A párbeszéd, a megértés és a tolerancia, mások elfogadása és a békés együttélés kultúrájának széleskörű előmozdítása jelentősen hozzájárulna számos olyan gazdasági, társadalmi, politikai és környezeti kár hatásainak csökkentéséhez, amelyek az emberiség nagy részét súlyosan érintik;
- A hívők közötti párbeszéd azt jelenti, hogy a spirituális, emberszerető és társadalmi értékek közös halmazában találkozunk, ahol továbbadjuk a vallások által megfogalmazott legmagasabb erényeket. Ez azt is jelenti, hogy elkerüljük a terméketlen vitákat;
- A vallásgyakorlás helyszíneinek - zsinagógák, templomok és mecsetek - védelmét a vallás, az emberi értékek, a törvények és a nemzetközi egyezmények garantálják. Minden kísérlet, amely az imahelyek megtámadására irányul- erőszakos támadás, robbantás, vagy pusztítás- a vallás tanításának mond ellent, egyben a nemzetközi jog egyértelmű megsértését jelenti;
- A terrorizmus napjaink sajnálatos jelensége. Veszélyezteti az emberek biztonságát, úgy keleten, mint nyugaton, északon vagy délen, és pánikot és terrort kelt, és pesszimizmust hirdet, de ez nem a vallás következménye, sokkal inkább a vallási szövegek helytelen értelmezése, a vallás terrorista célú instrumentalizálása, amely az éhezéssel, szegénységgel, igazságtalansággal, elnyomással hozható összefüggésbe és az egyéni önzésnek köszönhető. Ezért van szükség arra, hogy felhagyjunk a terrorista mozgalmak támogatásával és finanszírozásával, hiszen a fegyverek biztosítják a fenntartását. E mozgalmakat pedig fegyverrel gondolják igazolni, és ebben a média is fontos szerepet tölt be. Mindezen tetteket a biztonságot és a világbékét fenyegető nemzetközi bűncselekményeknek kell tekinteni. A terrorizmust minden formájában és megnyilvánulásában el kell ítélni;
- Az állampolgárság fogalma a jogok és kötelezettségek kiegyenlítetttségén alapul, ami azt is jelenti, hogy mindenki azonos és igazságos bánásmódban részesül. Ezért létfontosságú, hogy társadalminkban megteremtsük a teljes jogú állampolgárság fogalmát, és elutasítsuk a *kisebbség* kifejezés diszkriminatív használatát, hiszen ez az elszigeteltség és a kisebbség érzését kelti. Rossz használata ellenségeskedést és vizályt szül; minden sikert felszámol, és egyes állampolgárokat megfoszt vallási és polgári jogaitól, hátrányos megkülönböztetésük pedig méltatlan bánásmóddhoz vezethet.

- A Kelet és Nyugat közötti jó kapcsolatokra vitathatatlanul mindkét félnek szüksége van. A tapasztalatcsere és párbeszéd mindkét fél számára előnyt jelent, hiszen megismerhet egymás kultúráját. A Kelet világában a Nyugat felfedezheti az eluralkodó materializmus okozta lelki és vallási betegségek gyógy módját. A Kelet számos olyan gondolatot megismerhet Nyugaton, amely segít megszabadulni a gyengeségtől, a megosztottságtól, a konfliktustól és a tudományos, technikai és kulturális hanyatlástól. Fontos, hogy figyelmet fordítsunk a vallási, kulturális és történelmi háttérű különbségekre, amelyek a Kelet kultúrájának és civilizációjának kialakításában létfontosságú szerepet játszottak. Hasonlóképpen fontos az alapvető emberi jogok megerősítése, hogy úgy keleten, mint nyugaton minden férfi és nő egyenlő bánásmódban részesüljön mindennapi élete során, és ne kapjon helyet kettős mérce;
- Alapvető követelmény a nők oktatáshoz és munkához való jogának elismerése, valamint a nők politikai joggyakorlásához való szabadságának elismerése. Ezen felül, erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a nőket megszabadítsuk a hitük és méltóságuk elveivel ellentétes történelmi és társadalmi kiszolgáltatottságtól. Meg kell védeni a nőket a szexuális kizsákmányolástól és attól, hogy árucikként, vagy az élvezeti és anyagi haszonszerzéshez használt tárgyaként kezeljék őket. Ennek megfelelően véget kell vetni minden olyan embertelen gyakorlatnak, amely a nők méltóságát sérti. Törekedni kell olyan törvények mielőbbi módosítására, amelyek korlátozzák a nők teljeskörű jogait;
- A gyermekek alapvető jogainak védelme létfontosságú. Ahogy az is, hogy olyan családi környezetben nőhessenek fel, ahol élemezésük, oktatásuk biztosított. Mindez a család és a társadalom kötelessége. Ezeket a kötelezettségeket támogatni és védeni kell, hogy sehol a világon ne lehessen megtagadni egyetlen gyermektől sem. El kell ítélni minden olyan gyakorlatot, amely sérti a gyermekek méltóságát és jogait. Ugyanilyen fontos, hogy éberek legyünk a gyermekeket veszélyeztető tényezők ellen - különösen a mai, digitális világunkban -, és bűncselekménynek tekintsük az ártatlan gyermekek kereskedelmét és a fiatalkorúakkal szembeni mindenféle jogsértést;
- Az idősek, a gyengék, a fogyatékkal élők és az elnyomottak jogainak védelme vallási és társadalmi kötelesség, amelyet szigorú törvényekkel és a vonatkozó nemzetközi megállapodások végrehajtásával garantálni és védeni kell.

E célból a katolikus egyház és az Al-Azhar kölcsönös együttműködés nevében bejelentik és vállalják, hogy ezt a nyilatkozatot eljuttatják a hatóságokhoz, befolyásos vezetőkhez, vallási

személyekhez világszerte, akárcsak a megfelelő regionális és nemzetközi szervezetekhez, civilszervezeteihez, vallási intézményekhez és vezető gondolkodókhoz. Továbbá ígéretet tesznek arra, hogy a jelen nyilatkozatban foglalt értékeket minden regionális és nemzetközi szinten ismertetik, és kérik, hogy ezen elvek mentén dolgozzanak ki szakpolitikákat, határozatokat, jogszabályokat, indítsanak tanfolyamokat és készítsenek ismeretterjesztő anyagokat.

Az Al-Azhar és a katolikus egyház kéri, hogy ez a dokumentum minden iskolában, egyetemen és oktatási intézményben elemzés tárgyává váljon, ezzel segítve az új generációt, abban a reményben, hogy jóságot és békét teremtsenek, és hogy mindenütt védelmezzék az elnyomottak és rászoruló embertársaik jogait.

Összefoglalva, a törekvésünk a következő:

- hogy a nyilatkozat mindenkit felszólítson a megbékélésre és testvériségre hívő és nem hívő, és minden jóakarató ember között;
- hogy a nyilatkozat felhívás minden olyan igaz lelkiismeretű ember felé, aki elutasítja az erőszakot és a vak szélsőségességet; és felhívás a vallás által ösztönzött tolerancia és testvériség értékeinek támogatására;
- hogy ez a nyilatkozat tanúságtétel az Istenbe vetett hit mellett, amely összeforrasztja a szétszakadt szíveket és felemeli az emberi lelket;
- hogy ez a nyilatkozat jelzi a Kelet és Nyugat, Észak és Dél, valamint mindazok közötti közelséget, akik hiszik, hogy Isten arra teremtett, hogy megértsük egymást, együttműködjünk és szerető testvérekként éljünk.
- Ezt reméljük, és arra törekszünk, hogy mindenki számára béke legyen, amelyben örömet lehet.

Őszentsége

Ferenc papa

Az Al-Azhar fő imámja

Ahmed Al-Tayeb

2019. február 4., Abu Dhabi